

TRGOVSKI LIST

Casopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 31. decembra 1924.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 154.

Ob prehodu v Novo leto.

Z današnjo številko zaključuje »Trgovski List« svoje letošnje delo. Ne mislimo dati tu pregleda o celotnem delovanju lista v prošlem letu, saj kdor čita list, ta mora poznati njegovo delo in ta mora vsaj približno poznati tudi vse težave, ki jih je imel list v neprestanem in ostrem boju za udeleževanje svojega programa. Živimo pač v čudnih in za trezno misleče ljudi nepojmljivih razmerah, kjer se delovanje naših čutilcev, ki žrtvujejo vso svojo energijo za čim boljše blagostanje cele države in za stvarno izboljšanje celokupnega našega gospodarskega in socialnega življenja, ne le docela zanemarija, ampak celo ovira.

Iz golega nerazumevanja največjih gospodarskih interesov se ubija vsaka inicijativa, jemlje naši podjetnosti potrebni polet in ovira razmah konstruktivnih sil. Vendar pa moramo z zadoščenjem ugotavljati, da se je v zadnjem času v tem pogledu izvršil preokret na boljše. Prepričanje, da je državi, kjer cvete trgovina, industrija in obrt, zagotovljena najboljša bodočnost, da je s procvitom teh treh panog najtesneje zvezano tudi gnetno blagostanje vseh slojev države, prodira danes tudi v najširše mase. Opažamo, da posveča naša javnost gospodarskim vprašanjem večjo pozornost nego je bilo to poprej, da se naš tisk intenzivneje peča z razmišljanjem gospodarskih vprašanj, da se prostor, določen za gospodarske vesti, tudi v političnih listih čimdalje bolj širi. Ta preokret v mentaliteti širše javnosti je brezdvomno velik uspeh dela in bojov gospodarskih krogov in pričakovati bi bilo, da pridejo tudi ljudje na vodilnih, centralnih mestih kmalu do spoznanja, da je samo z intenzivnim izkoriščanjem vseh produktivnih sil mogoče graditi temelje za trdnjšo stavbo celokupnega državnega organizma.

Tudi v prošlem letu se je dogajalo, da so se izdale naredbe, ki segajo v ustroj gospodarskega življenja, ne da bi se prej posvetovalo z onimi, radi katerih so bile izdane. Tako postopanje daje povod za večne spore, rodi nezadovoljnost in povzroča negotovost, kar vse težko ovira normalni razvoj našega gospodarstva. To daje tudi povod za mnoge nepotrebne borbe, ki bi odpadle, ako bi se znalo primerneje upoštevati važnost vloge, ki jo igrajo produktivni sloji za celokupno državo. S tako prakso se mora nehati!

Živimo v mladi državi, naša industrija se nahaja takorekoč še v povojih in potrebuje zato najpozornejše negovanje in vsestransko podporo. Pričakovati bi bilo, da ji bo država bolj naklonjena in da bo pokazala večje razumevanje za težnje onih, od katerih je najbolj odvisno blagostanje celega naroda. Ako se noče podpirati, naj bi se vsaj ne oviralo polnega udeleževanja sil, ki stremijo za tem, da dvignejo blagostanje v državi sami in ugled države v inozemstvu.

Pomanjkanje denarja je težko prizadelo vso našo podjetnost in pod hudimi bremenii javnih davščin je celokupna produkcija, ki se je mogla doslej vzdržati samo še z ozirom na staro solidnost, poštenost in rečnost. Bati se pa je, da bodo posamezna podjetja pri obstoju tako težkih finančnih razmer in pri obstoječi veliki stagnaciji onemogla in da bodo primorana, že itak reducirane obrate popolnoma ustaviti. Perspektive za bodočnost niso najlepše in treba bo veliko energije in dokaj dobre volje s strani države, da se prepreči položaj in njih težke posledice za celo državo v gospodarskem in socialnem oziru.

Dr. M. Obersnel:

Naša železna industrija v minulem letu.

V dobi pred vojno se je smatral položaj in razvoj železne industrije kot značilen za položaj in razvoj celokupnega gospodarstva dotičnega razdobja. Statistični podatki, prikazujoči proizvodnjo železa in tendenco v cenah železnih izdelkov, so veljali kot merilo pri presojevanju intenzivnosti gospodarske delavnosti sploh ter nam nazorno predočevali valovanje občega gospodarskega razvoja v redno nastopajočih pojavih konjunktura, krize in depresije. Gospodarski cikelus teh treh faz pa je trajal redoma izvestno število let, nakar se je gospodarsko življenje iz stanja depresije zopet povzdignilo k novemu razmahu.

Gospodarski učinki svetovne vojne so na to stalno razmerje med splošnim gospodarskim razvojem ter razvojem železne industrije vsaj začasno v prav znatni meri vplivali kot motnje. Razlog je treba iskati v dejstvu, da je svetovna vojna sama z ene strani izdatno pospešila naš razvoj svetovne železne industrije, z druge strani pa občutno zmanjšala nabavno moč svetovnega konsuma.

Nesoglasje med obema učinkoma ustvarja v dobi po vojni dolgotrajno specifično depresijo na polju železne industrije, ki vsaj začasno zmanjšuje absolutno točnost funkcije te gospodarske panoge v prikazovanju občega ekonomskega razvoja. Navzlic temu je položaj in razvoj industrije železa tudi v sedanjih dobi vedno še pomemben faktor za celotno razvojno smer gospodarstva.

Na svetovnem trgu se je nahajala železna industrija tudi v minulem letu v znamenju stalne depresije. Podjetja obratujejo z omejitvami, višina produkcije vedno še znatno zaostaja za polno učinkovitostjo, cene se še nadalje polagoma rušijo ali pa kažejo tendenco ustalitve na nizkem nivoju. Vendar se že opažajo pojavi, ki se smejo morda smatrati kot oznanjevalci boljšega razvoja. Predejo se niti, da bi se upostavile ali pa sploh šele ustvarile vezi, ki naj omeje porazno rušenje cen, izvirajoče iz občega boja vseh proti vsem.

Depresija na svetovnem trgu pritiska seveda tudi na položaj naše domače industrije na domačem tržišču, in to tem bolj, ker smo v najbližjem sosedstvu držav z visoko razvito industrijo, napram kateri je skromna carinska zaščita naše sedanje tarife popolnoma nezadostna. Položaj je pričel postajati še težavnejši v drugi polovici leta vsled naraščanja vred-

nosti našega dinarja, kateremu more slediti sorazmerno znižanje produktivskih stroškov le v onem njihovem delu, ki ga tvorijo nabave inozemskih sirovin in obratnih potrebščin za tujo valuto, dočim ostanejo neizpremenjene visoki ali pa celo še naraščajo vsi izdatki za potrebščine domačega izvora in za domače delo sploh ter obče režijske postavke, v prvi vrsti visoke javne davščine. Kreditna kriza, obča gospodarska stagnacija, zlasti pa stagnacija v stavbi obrti, razne posledice večnih političnih kriz na polju zakonodaje in uprave, vse to prihaja konečno do poraznega izraza v suhih številkah, ki prikazujejo stroške proizvodnje. V takih okolišnih postaja delo izguba, reserve ginejo, obrati se reducirajo in osobe se odpušča; za investicije ni ne denarja ne poguma in upostavitve ravnotežja v konkurenčni sposobnosti postaja stalno težavnejša. Črnogleda prerokbe se pričnajo izpolnjevati. Zenica, po velikosti obrata za Jesenice drugo, po ugodnosti centralne lege prvo podjetje železne industrije v državi, izvaja skrajne konsekvence iz danega položaja. Od začetka decembra je obrat popolnoma ustavljen in celokupno osobe odpuščeno razen onega malega števila uslužbenec, ki je potrebno za vzdrževanje naprav in za likvidacijo poslov. Ostala podjetja omagujejo pod težo izgubonosnega obratovanja.

Položaj izražajo nazorno sledeči podatki:

Proizvodnja sirovega jekla domačih tvornic, katerih skupna učinkovitost presega 130.000 ton, je znašala: leta 1923. 50.623 ton ali približno 39% učinkovitosti,

leta 1924. do 30. junija 20.992 ton ali približno 31% učinkovitosti.

Produkcija Kranjske industrijske družbe, ki bi lahko znašala preko 70.000 ton na leto, je dosegla:

1. 1923. 28.056 ton ali približno 40%

1. 1924. 27.500 ton ali približno 39%

Cene izdelkom so se v letu 1924. stalno zniževale. Tako je znašala n. pr. tuzemska temeljna cena železa v šibkah začetkom leta 440 Din, koncem leta 340 Din za 100 kg, franko tvornica. Tračno železo, vroče valjano, se je prodajalo v začetku leta po 580 do 775 Din, koncem leta po 435 do 630 Din. V istem razmerju so se znižale tekom leta cene za pločevino, žico itd. V prvi polovici leta je vplival merodajno na ta razvoj padec cen na svetovnem trgu, v drugi polovici leta pa naraščanje dinarja.

toplejšo zahvalo s prošnjo, da ohranijo listu tudi v bodoče svojo naklonjenost.

Delu lista pa posebno pomagamo in mu zagotovimo največji uspeh s tem, da list širimo. Dolžnost vsakega industrijalca, trgovca in obrtnika je, da je na list naročen; vsak smotreni gospodar pa bi se moral poleg tega tudi še potruditi, da »Trgovski List« širi in da mu najde povsod, v vseh slojih največjo zaslombo, ker s tem pomaga ne samo listu, ampak tudi in to v prvi vrsti — samemu sebi. Od takega podrobnega dela je v veliki meri odvisen uspeh lista in zato prosimo vse trgovce, industrije in obrtnike, da nas v tem oziru po svojih močeh najbolje podpirajo.

Vsem prijateljem lista želimo v Novem letu mnogo uspehov!

Uredništvo in uprava.

V tem razvoju položaja v minulem letu smemo zaznamovati morda le eno svetlo točko, napredujoče spoznavanje v našem javnem življenju, v prvi vrsti tudi pri pristojnih organih državne gospodarske politike in javne uprave, da je zaščita domače industrije železa prvobiten interes države same ter neobhoden pogoj ozdravljenja sedanjih prilik in dobrega gospodarskega in socialnega razvoja v bodočnosti. Razna znamenja kažejo, da prodira to spoznavanje bolj in bolj. Tako je n. pr. meseca januarja izšel razpis, ki primerno urejuje uvozno carinjenje starega železa, koje se uporablja kot sirovina; poprej se je carinilo (contra legem) kot polfabrikat. Carinski nadavek se je zvišal tekom leta od 800 na 1000 odstotkov, s čemer so se vsaj deloma ublažile posledice nepovoljne carinske zaščite. Vprašanje železniškega carinskega posredništva se je proti koncu leta primerno uredilo, da ni treba več industriji izdajati visoke svote za posredovanje, katerega ne potrebuje. Konečno moremo z zadovoljstvom ugotoviti, da sodelujejo pri sklepanju važnih gospodarskih dogovorov možje, ki jim je na srcu prospevanje naše domače industrije in ki vedo zlasti ceniti pomen, ki ga ima za državo uspevajča industrija železa. Krepko delo domačih gospodarskih institucij in organizacij prihaja do čim dalje boljše učinkovitosti, gospodarsko časopisje vrši svojo nalogo z vso potrebno vztrajnostjo in tudi ostali tisk kaže za gospodarske probleme čim dalje več razumevanja in zanimanja.

Pogajanja, ki so se započela v minulem letu z Avstrijo zaradi gospodarskega dogovora, vsebuječega tudi tarifno pogodbo, so za našo železno industrijo največje važnosti. Po časopisnih vesteh se nahajajo naša vprašanja, ki se tičejo bistvenih interesov naše železne industrije, med onimi, ki jih na Dunaju zborujoči delegaciji še nista mogli rešiti. Razumljivo je, s stališča avstrijske industrije, da si skuša potom tarifnih pogodnosti ustvariti v naši državi kar mogoče ugodno eksportno tržišče, saj je velika razvita avstrijska železna industrija navezana na eksport in naša država ji nudi že po svoji legi izvestne pogodnosti. Ali nič manj razumljivo ni, da morajo v tem vprašanju za našo državo biti merodajni v prvi vrsti interesi našega gospodarstva, in zato je pač neupravičeno, ako nam dunajski tisk v tej zvezi očita in nas nekaako obtožuje, da si hočemo zgraditi svojo vojno industrijo.

Naša železna industrija se nadeja, da se tudi po obnovitvi pogajanj z Avstrijo njeni interesi ne bodo žrtvovali. Potreba zaščite je prejasno dokazana s sedanjim njenim težavnim položajem, pa tudi iz vidika našega bodočega gospodarskega razvoja. Ako hočemo kedaj doseči to, da se bodo bogati prirodni zakladi naše države dvigali v največjo korist domačega gospodarstva samega, si moramo v smotrenem hotenju najprvo to zavarovati, kar že imamo, posebno tedaj, ako je to, kar imamo, resno in opasno ogroženo.

Naša železna industrija je uverjena, da so v tem vprašanju njeni interesi v polnem skladu z našimi občimi narodnogospodarskimi interesi in da z ozirom na to ne bodo podlegli interesom tuje industrije. V tem prepričanju zre naša industrija navzlic svojemu do skrajnosti težavnemu položaju v prihajajoče leto s trdno nabo, da ji vendarle prinese tako dolgo zaman pričakovani pekokret na bolje.

Stanje svinjereje v Sloveniji.

Nobena panoga kmetijstva ni v Sloveniji po vojni tako trpela kakor svinjereja. Dolga leta ni bilo skoro nikakih prebitkov za izvoz, in šele letos so poročila iz vseh važnejših svinjerejskih okrajev ugodnejša. Blaga je dosti in kakovost se je zelo izboljšala. Podoba je, da bo za izvoz na razpolago enaka množina kakor pred vojno.

S tem seveda ni rečeno, da je produkcija že na stari višini, kajti splošno predvojna kakovost še zmerom ni dosežena. Tudi množine se ne sme soditi samo po izvozu, niti ne pa samih statistikah. Te ne izkazujejo velikega števila med statističnim letom vzrejenih in poklanih ali prodanih pršutnikov. Treba je vpoštevati, da so se skromni vojni dobički našega kmeta že zdavnaj zničili, in da že povsodi trda prede za denar. Zato se danes proda za izvoz veliko prašičev, ki so bili namenjeni za dom. Tudi velik uvoz masti v Slovenijo priča, da naša svinjereja še ne preskrbuje prebivalstva z blagom tako kot pred vojno.

Ker je danes naš svinjerejec bolj potreben denarja kakor kdaj prej, ga bo predvsem zanimalo, kakšne cene se more nadejati za svojo letošnjo prirejo. Žal se mu ne da v tem oziru dosti razveseljivega povedati. Tista leta po vojni, ko so bili prašiči dragi, jih naš kmet ni imel, zdaj ko jih ima, je produkcija v raznih deželah tako velika, da so cene slabe. Že prošlo sezono, ki se je začela ugodno, so pri nas cene neprenehoma slabele in bile koncem sezone za okroglo 40% nižje. Marsikdo, ki je s prodajo čakal, je bil nazadnje bridko razočaran. Ta trenutek so cene po prvih kolebanjih spet tam, kjer so bile spomladi, in če ne bo kakega valutnega presenečenja, se najbrž tudi letos ne bo nikomur splačalo špekulirati in čakati boljše cene.

To velja posebno za pršutnike, kjer je konkurenca najhujša. Že zdaj vrže sama Poljska na dunajski trg na teden po 7 do 8 tisoč prašičev, v kratkem začno pošiljati pa še Holandska, Švedska in Danska, ki jih poznamo še od lani. Razven tega uveljavi Avstrija s 1. januarjem 1925 še znatno uvozno carino na prašiče. Enako kot avstrijska, bodo večinoma prenapolnjene tudi češka, nemška in laška tržišča.

Nekaj boljšo ceno obetajo debeli prašiči, ampak od tega ne bo imel naš kmet kdovekaj prida dobička. Krompir se je slabo obnesel in zato marsikdo niti ne more prašičev pitati. Draginja žita pač lahko povzroči draženje vse živine in posebno še debelih prašičev, ampak dvomljivo je, da bi žito dolgo obdržalo sedanje visoke cene. Treba je tudi pomisliti, da dominira na svetovnem trgu ameriška mast, ki je letos napravila sicer velik skok in je še zdaj v dolarjih dražja kot pred pol letom, a v Evropi je ta razlika vsled padca dolarja že skoro izenačena. Razven tega bodo tudi razne avropske države imele prav veliko debelih prašičev.

Kmetu, ki je mladiče drago kupil in delovne moči celo leto drago plačeval, prinese svinjereja samo zgubo. Toda treba jo je pač prenesti, ker kakor so se svoj čas živila najprej dražila in potem šele industrijski proizvodi, tako se zdaj pri prehodu v ustaljene razmere živila najprej cenijo. Napačno je sploh, če kmet samo jadicuje in primerja današnje cene z nekdanjo zlato valuto. Za enkrat bodo še precej časa vse cene nad predvojno zlato pariteto, a kar se razlike med cenami poljedelskih in industrijskih proizvodov tiče, je ta v agrarni državi za kmeta zmerom neugodnejša kot v industrijski. In Jugoslavija je in ostane še dolgo agrarna država. S tem je treba računati. Našemu kmetu more pomagati torej edino večja in smotrenejša produkcija, za kar bi bilo pri svinjereji potreba, da odpravi čimprej vsaj tri največje in najbolj splošne napake, ki so:

1. Preslabo krmljenje, zlasti poleti, ko se daje prašičem skoraj sama voda.
2. Brezmiselna navada, da se zakujejo dobre plemenske svinje že po prvih mladičih, namesto, da bi se jih obdržalo par let za plemo.
3. Slabi svinjaki, ki nam pač ne delajo časti. V Sloveniji je toliko lesa, da si z dobro voljo in brez pretiranih stroškov lahko vsak svinjerejec postavi svinjake, v katerih bo žival na suhem, varna pred poletno vročino in zimskim mrazom ter zato tudi odpornejša proti raznim kužnim boleznim.

P. Cvenkel, pooblaščen senzal lesne borze v Ljubljani.

Lesna trgovina in industrija v l. 1924 in 1925.

Bilance naših lesnih trgovcev in industrijcev bodo nudile letošnje leto žalostno sliko in z veliko skrbjo bodo stopili v leto 1925. Obrati so se zmanjšali in naravna posledica bode — kjer se ni — da se bode odpustilo uradništvo in delavstvo. Nehote se vprašamo, ali je to mogoče, kdo je temu kriv in ali se more odpomoči?

Glavno krivdo nosi tukaj previsoka voznina — dispariteta cene lesu s ceno voznine. Vsled previsoke voznine v primeru z razmeroma nizko voznino tujih lesnokonkurenčnih držav nam je konkurenca v lesni trgovini skoraj onemogočena. Ne bom razkladal na dolgo in široko, kot dokaz naj služi samo navedba, da znaša voznina od Ljubljane do naše prestolice okoli 35% cele fakture.

Drugi naglavni greh naše državne gospodarske politike je odstavek jugoslovensko-italijanske trgovske pogodbe, kjer se dovoljuje posameznim italijanskim tvrdkam ustanovljanje filijalk v naši državi, s katerimi bode Slovenija naravno v prvi vrsti počlašena. Pri italijanskim filijalkah odpada vsak valutni riziko in obrestna mera, ki je v Italiji najmanjše za 10% nižja kakor pri nas. Vse to bode pomagalo tujcu, da uniči domače male, počasi pa tudi velike trgovce. Opo-rekalo se mi bode morda, češ, naj pa še naši trgovci prodajajo v dinarjih in naj nikar ne špekulirajo z liro. To oporekanje pač ne bode držalo, ker pomisliti moramo, da Avstrija in Rumunija prodajata radevolje v lirah in če ne bomo tudi mi vgriznili v to

sicer kisle jabolko in jim sledili, razredile se bodo vrste odjemalcev in polagoma bodo izostale. Zlati časi, kjer je kupec iskal prodajalca in denar nosil za njim, so že davno minuli in računati moramo s tem, da jih pač nikdar več ne dočakamo.

Avstriji in Čehi imajo jadranski tarif, mi naravno še ne. Ali ne bi mogli tudi mi dobiti kako olajšavo, nekak ekvivalent, in sicer na isti podlagi, kot imajo pri nas Čehi in Avstriji. Mežiška dolina in cela Štajerska mora svoj les prepeljavati po celi Sloveniji, da ga pripelje na italijansko mejo. Ali je to potreba? Ali se ne bi mogel doseči tranzit via Beljak, via Trbiž? Izposlušajte našim domačim trgovcem toliko pravic, kolikor ste jih koncedirali tujim državljanom.

Ogromne vsote našega denarja — neplačane fakture — pa leže v tujini, posebno v Italiji, in naši trgovci bodo veseli, ako dobijo polovico tega krvavo prisluženega denarja. Tu bi bila pač na mestu resna državna intervencija!

Vrhu vsega tega pa še moram omeniti splošno denarna krizo in posledice nje, čezmerne bančne obresti.

Posledica vseh teh gori navedenih postavk pa je, da danes naši producenti in trgovci pošiljajo čez mejo okrogel in neobdelan les, ker nimajo in si tudi ne morejo preskrbeti sredstev, s katerimi bi ga mogli obdelati. Zato se ne smemo čuditi, da utihne žaga za žago, da se odpušča delavstvo in uradništvo in resno je treba misliti na posledice, ki gotovo ne izosta-

nejo pod tako gospodarsko politiko — kajti splošna socialna beda je pred vratmi, ker nad 1/3 cele Slovenije živi edino le od lesa in njegove industrije.

Rešitev je iskati le v trezni in smotreni gospodarski politiki.

A. Knez, pooblaščen borzni senzal:

Pregled trgovine z dežel-nimi pridelki.

V teku celega letošnjega leta je imela trgovina z deželnimi pridelki precej slabo konjunkturo, le v nekaterih produktih, pred vsem v žitu, se je pojavil koncem leta precejšen porast cen. To pred vsem pri pšenici. Do začetka junija so cene v pričakovanju zopetne dobre letine počasi nazadovale. Potem je prišla močna hosa, naše cene so se ravnale po ameriških poročilih v slabi letini. Avgusta do oktobra so pa cene zopet nazadovale ter smo v tem času prodali večji del naše žetve v inozemstvo, tako da so letos naše zaloge precej majhne. Ko je nato novembra začelo zmanjkovati blaga, so cene zopet napele ter so v decembru — zopet po ameriškem vzgledu — dosegle višino, ki so jo imele julija. Tendencia je z ozirom na slabo svetovno letino in na naše male zaloge, čvrsta.

Moka seveda v glavnem sledi pšenici.

Koruza je tudi polagoma padala do začetka junija ter je takrat zelo poskočila. Na v onem času doseženih visokih cenah se je stara koruza tudi obdržala, toda prometa je bilo z njo malo. Izpodrinila jo je umetno sušena nova koruza, ki se je dobivala kakih 35 Din ceneje in je dobro konvenirala v inozemstvo. V zadnjem času se je pa tudi ta morala umakniti času primerno suhi koruzi, ki je bila še 50 Din cenejša. Ta gre v precejšnih množinah v inozemstvo ter se tudi doma veliko vporablja kot živinska hrana, ker je

oves letos jako slabo obrodil. Le v Bački je blago še precej lepo, slavonski oves je slab, naš domači, ponavadi najlepši, pa ravnotako. Za oves, ki je dosegel ceno 300 Din franko bačka postaja, se ne pričakuje nadaljne podražitve, ker se vporablja mesto njega druga krmila.

Fižol, ki je prestal lansko leto po žetvi veliko hoso, so takoj v začetku nakupovali različni špekulanti po visokih cenah. Ker se je pa pozneje izkazalo, da je povsodi dobro obrodil, je prodaja jako slaba in cene stalno nazadujejo, posebno pri ribničanu, ki je priljubljen le na Francoskem, ki pa letos kot kupec sploh niti ni prišla v poštev.

Krompir tudi dolgo časa ni mogel doseči boljše cene radi češke in poljske konkurence, šele zadnje tedne se je cena malo popravila.

Orehi so tekom letošnje sezone zrastle v cenah od 500 na 980 Din. Ko je bila pa krita potreba za božič, so cene zopet hitro padle ter se doseže danes zanje le še kakih 650 Din, vendar pa po tej ceni ni ponudbe.

Jabolka so letos v Avstriji jako dobro obrodila, vendar pa radi visoke carine ne morejo k nam. Zato so se krili naši južni kraji pri nas po precej visokih cenah. Ko se je pa to povpraševanje pomirilo, so cene popustile in letošnja podražitev ne odgovarja izgubi pri branjenju.

Trgovina s suhimi gobami v letošnjem letu.

Gotovo je, da je v Sloveniji nabiranje gob že precej razvito. Nabiralec je vedno več in to iz naravnega razloga, ker se jim to dobro izplača. Posledica tega je, da tudi v trgovini promet s suhimi gobami narašča od leta do leta.

Letošnje leto je dalo suhih jurčkov približno tretji del množine izza dobre letine. Zadnja letina torej ni bila bogata. Manjša zaposlenost pa je najbrž dala povod, da so se gobe strogo klasificirale po njih lepoti in vrednosti.

Razlika v cenah posameznim kvalitetam je bila velika in so se suhe gobe plačevale v razmerju, najslabše 30 Din, lepe 70 Din, izbrane 85 Din za kg.

Slabejši donos letine je povzročil, da so jeli nekateri nabiralci primešavati med jurčke narezano posušeno repo, belice, mavrohe in druge tuje gobe, s čimer je bil marsikdo prevaran in oškodovan. Ker je direktna trgovina z inozemstvom šele v povoj, realnost pa predpogoj za dober razvoj vsega, je naloga trgovstva, da se ta nepošteni pojav v kali zatre.

Potrebno se nam zdi opozoriti na to, da je goba največ vredna, ako ima lepo belo barvo in delikaten aroma, in da se jo takoj odda, čim je posušena. Oddajaj torej gobe sproti, ker že samo mesec dni stara goba nima več svoje prvotne vrednosti. Nikoli ne shranjuj gob delj časa. Tudi če misliš, da si s špekulacijo nekaj pridobil, si na drugi strani toliko več izgubil, ker je postala goba kvalitativno veliko manj vredna, in je najbrž tudi še kalilala.

Konkurenca je bila velika. Imeli smo v Sloveniji ves čas polno laških trgovcev, ki so to blago nakupovali. Ustanovila se je letos tudi družba »Gliva« z namenom, da eksportira suhe, v škatljah konservirane gobe v prekmorske kraje, ki je pokazala kljub pičli letini in visokim cenam že v prvem letu precejšen izvoz. S tem je napravljen začetek za smotren in intenzivno prekmorsko trgovnjo s tem predmetom. — Brez tega podjetja bi bili najbrž še dolgo časa navezani samo na posredovalce.

Ni dvoma, da je goba predmet velike važnosti za našo zunanjo trgovino. Dočim smo trgovali še v bivši Avstriji samo s posredovanjem tujcev, smo danes že v direktni zvezi z najoddaljenejšimi kraji. Prepričani smo, da bo naše agilno trgovstvo že v prihodnjih letih dalo s svojo iniciativo povod, da se bo ta panoga, ki je toliko koristi za nas v Sloveniji, razširila tudi v druge kraje naše države. Že letos zaznamujemo topogledno jako lep napredek. Izgleda, da bo nabiranje gob že v prihodnjih letih tudi v Bosni, na Hrvaškem in v Srbiji dobro vpeljano in da postane izvoz gob zelo dobičkanosna in važna postavka v naši zunanji trgovini.

Sever & komp.

Iz predsedstvenega poročila Trgovske in obrt. zbornice.

(Konec.)

Kreditne zadeve.

Zbornica in Zveza industrijcev sta intervenirali pri vodstvu Narodne banke v zadevi kreditov, o čemer sledi posebno poročilo.

Da bi se omogočila čim večja udeležba domačih podjetij pri državnih dobavah, se je zbornica pridružila vlogi Zveze industrijcev, poslani na vsa kompetentna ministrstva.

Vpoštevajoč težke kreditne razmere, v katerih se nahaja naše obrtništvo, je zbornica poleg prej omenjene akcije pri Središnjem uradu, naslovila vlogo na ministrstvo trgovine in industrije glede brezobrestnih posojil za obrtnike iz čistega dobička razredne loterije. Zbornica je dobila od ministrstva trgovine in industrije odgovor, da je iz preostanka zadnjega kola razredne loterije določen za podporo obrtništvu iznos 74.000 Din in to za obrtništvo cele države.

V prepričanju, da bo mogla v tem pogledu prinesiti znatno pomoč pooblaščen državna Obrtna banka, je zbornica urgirala nje ustanovitev. Načrt zakona in statuta je bil že predložen zakonodajnemu odboru, a so se dela vsled razpusta skupščine morala prekiniti.

Pospesevanje izvoza. — Udeležba na anketah.

V svrhu pospeševanja direktnih trgovskih stikov z inozemstvom je zbornica intenzivno gojila stike z našimi konzulati v inozemstvu. Bila je v stalnih stikih z raznimi inozemskimi zbornicami in gospodarskimi udruženji, dobavljala od njih naslov-

ni material za razširjenje našega izvoza ter iskala najugodnejše vire za naše uvoznike. Zbornica je v te svrhe obširno sodelovala pri sestavljanju velikih svetovnih inozemskih trgovskih almanahov, kakor so almanahi Didot-Bottin, London Directory in ameriški Year-Book.

Zbornica se je udeležila ankete za sestavo novega voznega reda, ankete za pospeševanje tujkega prometa, ki spada v Sloveniji med najvažnejše panoge pridobitnosti, dalje ankete za znižanje carinsko-posredniških pristojbin, ki znatno bremenijo naš izvozni in uvozni promet, ankete za likvidacijo vezanega režima stanovanj ter raznih drugih strokovnih posvetovanj in prireditiv.

V zakonodajnem oziru je zbornica podala obširno izjavo glede načrta brzojavnega in telefonskega zakona, katerega je izdelalo ministrstvo pošt in telegrafov.

Vprašanje revizije uredbe o prisilni poravnavi izven stečaja se nahaja še vedno v štadiju razprave ter se ima končno rešiti na prihodnjem kongresu v Sarajevu.

V splošnem moramo konstatirati stalno izboljšanje naše zunanje trgovske bilance, kakor tudi znatno konsolidacijo notranjih gospodarskih razmer z dograditvijo železniških zvez med sedaj ločenimi pokrajinami. Tudi smo v prometnem oziru kljub potenciranemu prometu v jesenski kampanji zmagali kritično situacijo brez prometnih omejitev.

Po novem letu je pričakovati, da se bodo nadaljevala in zaključila trgovska pogajanja z Avstrijo, kjer stopa s 1. januarjem nova avtonomna tarifa v veljavo, dalje, da pride do pogajanj za trgovsko pogodbo z Grčijo, ki bo tudi uveljavila novo carinsko tarifo in ki dobiva vsled velikih restavracijskih in kolonizacijskih del za naš izvoz vedno večji pomen. Poleg tega se pričakuje tudi sklep trgovske pogodbe z Madžarsko, za katero se že sedaj vršijo predpriprave. S tem bo urejen na dobo najmanj petih let naš trgovski odnošaj s sosednimi državami.

Iz navedenega razvidite, da čakajo našo zbornico v bodočem letu obširne in važne naloge in Vam v imenu predsedstva obljubljam, da bo zbornica nadaljevala svoje vsestranske akcije, da se odstranijo težkoče, ki nas ovirajo v gospodarskem delu in da se varuje interes domače trgovine, industrije in obrti.

Glavna založba

F. ŠIBENIK - LJUBLJANA

Trgovina.

Naslovi tvrdk v Nemčiji, ki so na polju radio-znanosti zmožne kaj storiti, so interesantom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na razpolago.

Prodaja kisove kisline. Ministrstvo za narodno zdravje je z razpisom z dne 6. decembra t. l. br. 51.437 odredilo, da se razpis z dne 29. septembra 1924 br. 36.662, s katerim se je bistveno omejil promet kisove kisline, do nadaljnje odredbe zdravstvenega sveta razveljavi. Kisova kislina se sme torej prodajati še nadalje pod pogoji, pod katerimi se je smela prodajati pred 29. septembrom 1924.

Naši trgovski odnošaji s Češkoslovaško. V prvih desetih mesecih leta 1924 smo

na Češkoslovaškem izvozili za 293 milj. Kč, iz Češkoslovaške pa uvozili za 699 milijonov Kčs. kron blaga.

Italijansko-orientalska trgovska zbornica v Bari. V Bari se je pred kratkim ustanovila italijansko-orientalska trgovska zbornica, ki si je nadelala nalogo, skrbeti za razvoj italijanskih trgovskih odnošajev z Orijentom in pospeševati študij o gospodarskih odnošajih bližnjega vzhoda. Izvesti namerava tudi akcijo za udomačenje italijanskih produktov na tržiščih bližnjega vzhoda.

Poravnalno postopanje. Uvedlo se je poravnalno postopanje o imovini Slavka Bregarja, trgovca v Novi Cerkvi pri Celju. Narok za sklepanje poravnave pri imenovanem sodišču v sobi št. 2 dne 17. januarja 1925 ob pol enajstih. Nadalje se je uvedlo poravnalno postopanje o imovini Franca Petelinca in Roze Petelinčeve v Smartnem pri Slovenjgradu. Uvedlo se je tudi poravnalno postopanje o imovini Josipa Novaka, posestnika v Trebnjem št. 3. Narok za sklepanje poravnave pri tem sodišču št. 58 dne 26. januarja 1925 ob 10. ter o imovini zapuščine po umrlem Henriku Primusu, trgovcu v Mariboru, Tržaška cesta 25 in sicer zapustnikove vdove Adele Primusove v Mariboru, Tržaška cesta 25. Narok za sklepanje poravnave pri imenovanem sodišču v sobi št. 83 dne 29. januarja ob 9.

Poravnave in konkurzi na Češkoslovaškem. Na Češkoslovaškem je bilo v mesecu novembru t. l. priglasenih 156 prisilnih poravnav, od teh 68 na Češkem, 54 na Moravskem in Sleškem, 28 na Slovaškem in 6 v Karpatski Rusiji. Aktiva

so znašala v 155 ugotovljenih primerih 25 milijonov, pasiva pa 59.3 milijone. Konkurzov je bilo prijavljenih 36, od teh 21 na Češkem, 14 na Moravskem in Sleškem, 3 na Slovaškem. V 26 ugotovljenih primerih so znašala aktiva 28 milijona, pasiva pa 121 milijonov.

Industrija.

Zaposlenost ameriške industrije. — Zaposlenost v 6057 tovarnah, ki so izdelovale 52 različnih izdelkov, se je v mesecu juliju t. l. znižala za 14%, napram stanju v istem mesecu leta 1923. Plačilo mezd se je znižalo za 19%, povprečni zaslužek delavca pa za 6%. Od označenih 52 industrij jih je 34 znižalo število zaposlenih delavcev za 10% ali še več.

Češkoslovaška premogovna industrija v novembru 1924. V mesecu novembru 1924 se je nakopalo v celi Češkoslovaški 1,097.000 ton črnega premoga (v oktobru leta 1924 1,112.000 ton) ter 1,786.000 rjavega premoga, (v mesecu oktobru 1924 1,789.000 ton). Produkcija koksa je bila v novembru 1924 140.000 ton napram 150.000 ton v oktobru 1924. V novembru 1924 je Češkoslovaška izvozila 97.000 ton črnega premoga, od tega 2858 ton v Jugoslavijo (oktobra 1924 2158 ton), 258.000 ton rjavega premoga ter 21.000 ton koksa.

Nemška sladkorna produkcija. Zveza nemške sladkorne industrije ceni produkcijo sladkorne pese letos na 9,720.000 ton napram 7,330.000 ton v prejšnjem letu, produkcijo sladkorja pa v tekoči kampanji na 1,540.000 ton napram 1,150.000 ton v prejšnji kampanji.

Dobiček in zadovoljstvo
svojih odjemalcev boste
dosegli le s tem blagom

Obrt.

Oddaja gradbenih del v raznih pristaniščih se bo izvršila potom ofertalnih licitacij pri Direkciji pomorskega saobračaja v Splitu, dne 15., 16., 17., 20., 21. in 22. januarja 1925. Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Denarstvo.

Zakon o šilingih v Avstriji. — Avstrijski narodni svet je dne 20. decembra t. l. sprejel zakon, s katerim se izvaja v Avstriji šiling kot plačilna enota namesto kron. Po § 5. tega zakona ima vlada pooblastilo, da z naredbo določi termin, od katerega se morajo vse trgovske knjige, računi itd. voditi v šilingih.

Obtok novčanic Narodne banke. — Narodna banka je imela dne 22. t. m. v obtoku za 5910.3 milj. Din novčanic. Obtok se je izza dne 15. decembra t. m. zmanjšal za 53.7 milj. Din.

Novela zakona o bančnih koncesijah. V Avstriji se je uveljavila k zakonu o bančnih koncesijah novela, ki omogočava prisilno ukinitve družb, ki so izgubile polovico ali več delniške glavnice.

Dvolirski papirnati denar se bo v Italiji potegnil iz prometa dne 31. t. m. Ta

denar se lahko zamenja do 10. januarja 1925 v državnih zakladnicah, poštah uradih in podružnicah emisijskih bank. Po 10. januarju izgubi ta denar vsako veljavo.

Carina.

Nova avstrijska carinska tarifa. — Avstrijski »Bundesgesetzblatt« z dne 27. decembra t. l. objavlja novo carinsko tarifo, ki stopi v veljavo dne 1. januarja 1925. Po tej tarifi je uvoz vsakega blaga, ki ni v tarifi izrecno oproščeno carine, zavezano carini. Carina za pšenico znaša pri ceni 320.000 do 380.000 K za 100 kg 2 zlati kroni. Ako se povprečna cena za pšenico, ugotovljena za polmesečno povprečje, zniža ali zviša pod ali nad zgoraj označeno mero, se zviša ali zniža carina 2 zlatih kron za 100 kg za znesek razlike v ceni. Carina pa ne sme nikdar presegati 4 zlatih kron in biti nižja nego 0.25 zlatih kron za 100 kg. Ista določila veljajo za rž, ječmen in oves. Carina se mora plačevati po polni vrednosti v tarifi določenega zneska zlatih kron. Uvoz koruze je prost. Za fižol znaša carina na 100 kg 3 K, na grah 1 K, grašica pa je carine prosta. Za kašo je določen pribitek 3 K na carino za ječmen, za pšeno isti pribitek na carino za oves in za moko

in druge mlevske izdelke isti pribitek na carino za pšenico. Za sveže namizno grozdje znaša carina 40 K, za fino namizno sadje 20 K, za navadno sadje 5 K in za čebulo 6 K. Krompir je (razen zgodnjega) carine prost. Za klavno živino znaša carina 5 K na 100 kg, za prešiče do 10 kg na kos 1.50 K, od 10 do 40 kg 4 K, od 40 do 110 kg za 100 kg 9 K, za prešiče nad 110 kg pa od komada 5 K. Klavni konji so carine prosti, od ostalih konj (izvzemši dirkalnih) znaša carina pri starosti do 2 let 80 K in pri starosti nad 2 leti 40 K. Uvoz mleka je carine prost, istotako tudi jajca v zabojih in sodih, pa znaša carina na 100 kg 3 K. in sodih pa znaša carina na 100 kg 3 K. Za med je določena carina 28 K na 100 kg. Na živo perutnino znaša carina 12 K za 100 kg, za zaklano pa 25 K za 100 kg. Za sveže, zmrznjeno meso (prekmorsko) je določena carina 6 K, za meso iz drugih krajev 12 K, za prašičje pa 14 K. Navadne klobase so zavezane carini 24 K, fine klobase pa carini 100 K. Za vino v sodih znaša carina 60 K, za vino v steklenicah 120 K, za naravno mineralno vodo 2 K, za sadni mošt 12 K (v sodih) in 24 K (v steklenicah). Poleg carine se plačuje za uvoženo blago tudi davek na poslovni promet po določenih, veljavnih za uvozni promet. Davek na poslovni promet pri uvozu v Avstrijo je za vsako blagovno skupino določen po natanko določenih postavkah, ki vsebujejo vse poznejše faze prometa. Za moko se plačuje pri uvozu 8% davek na poslovni promet, za fižol 4%, za sadje 4%, za čeblo 4%, za klavno živino 5%, za perutnino 4%, za mleko 4%, za jajca 3%, za med 3%, za prešičjo mast 5%, za testenine 7% itd. — Avstrijski davek na poslovni promet je torej neposreden povisek carine, kateri se more uravnati po vsakokratni potrebi ne glede na sklenjene tarifne pogodbe, ki se nanašajo edino na carino.

Promet.

Otvoritev ličke proge. — Kolikor dopušča vreme, se proga preko Like gradi tudi pozimi. Čeprav se bodo v prihodnjih mesecih gradbena dela morala najbrže prekiniti zaradi visokega snega, je vendar sigurno, da se bo mogel promet na tej progi otvoriti že v mesecu maju, a najkasneje začetkom meseca junija 1925, ako bo le na razpolago zadostna množina tračnic.

Subotiška železniška direkcija se preseli v Novi Sad. — V zadnjem času se vzdržuje vest, da namerava generalna direkcija državnih železnic premestiti subotiško železniško direkcijo v Novi Sad, kjer je baje že vse pripravljeno, da se sezida nov tovorni kolodvor z 22 tiri, 20 skladišči in potrebnimi poslopji za nastanitev osebja železniške direkcije.

Zvišanje tarife za osebni promet na Češkoslovaškem. — Prometno ministrstvo je zvišalo tarifo za osebni promet na železnici v III. razredu za 10%, v II. razredu za 20% in v I. razredu za 40%.

Izpremembra prometnih omejitev za postaje Zagreb-Sava in Zagreb-gl. kol. — Generalna direkcija državnih železnic je nat inicijativo Trgovske in obrtniške zbornice prometne omejitve za necarinsko robo v celoti razveljavila. V veljavi ostanejo samo omejitve za carinsko robo, in sicer v toliko, da se mora ocariniti v Zagrebu gl. kol. in torej tudi tja napotiti brzovozna roba, ki se hitro pokvari, na primer: sveže cvetje, sveže sadje, sveža zelenjava, sveže ribe, maslo, kvas itd. ter časopisi. Vsa ostala roba mora biti adresirana in napotena na postajo Zagreb-Sava. — Ta izpremembra je stopila v veljavo dne 15. decembra 1924.

Kako se je v zadnjih 10 letih zvišal promet in število zaposlenih železničarjev v posameznih državah. — Število železničarjev v Italiji se je v zadnjih

PO ZAKONU

se
sme
v

MAGGI

jevih originalnih steklenicah
shranjevati oziroma prodajati
samo Maggi-jeva zabela.
Pri dopolnjevanju naj se vedno

pazi na to, da se zabela iz te velike, z imenom Maggi

označene originalne steklenice dopolnjuje. Tudi naj se izrecno zahteva Maggi-jeva zabela ter vse drugo zavrne.

10 letih zvišalo za 50%, dočim se je promet povečal samo za 10%. Število železničarjev v Nemčiji se je v isti dobi zvišalo za 20%, promet pa za 5%. Na Danskem se je število železničarjev zvišalo za 48%, promet pa za 20%. Na Švedskem se je pomnožilo število železničarjev za 10%, promet se je pa zmanjšal za 25%. Na Norveškem se je število nastavljenec zvišalo za 62%, promet pa za 37%. V Ameriki je ostalo število zaposlenih železničarjev približno isto, dasi se je promet zvišal za 10%. Iz tega pregleda sklepa ameriško državno tajništvo za trgovino, da so edino ameriške železnice tekom zadnjih desetih let izkazale pomnoženo delovno zmoglost.

Izvoz in uvoz.

Ukinitev uvozne prepovedi za žveplo in modro galico na Grškem. Grška je tekom meseca novembra t. l. ukinila prepoved uvažati žveplo, žveplene izdelke in modro galico.

Davki in takse.

Davek na poslovni promet. Na mnoga vprašanja, ali se plačuje davek na poslovni promet tudi pri nakupu premoga v državnih premogovnikih, je generalna direkcija neposrednih davkov odločila, da so tudi državni premogovniki dolžni plačevati davek na poslovni promet.

Kakšne so posledice dejstva, da trošarinski zakon še ni izenačen za celo državo. — Trošarina na navadno vino in na žganje se pobira le v prečanskih pokrajinah, a še v teh niso predpisi povsem izenačeni, ampak le trošarinski postavki. — V dobi od 1. aprila do 31. oktobra 1924 so plačale prečanske pokrajine 30,826.572 Din trošarine na navadno vino in 7,125.269 Din trošarine na žganje. Plačali smo torej skoro 38 milijonov dinarjev državne trošarine samo zato, ker se finančna uprava iz fiskalnih razlogov brani izenačiti trošarinske predpise za celo državo v tem zmislu, da bi v prečanskih pokrajinah prenehala pobirati trošarino na predmete, ki so v Srbiji in Črni gori prosti trošarine.

Državna trošarina v mesecu oktobru 1924. — V mesecu oktobru t. l. so pobrali trošarinski organi v naši državi 67,154.218 Din državne trošarine in sicer na sladkor 37,410.309 Din, na kavo 4,222.529 Din, na kavin nadomestek 222.036 Din, na riž 339.825 Din, na pivo 4,347.591 Din, na fina vina 84.166 Din, na navadno vino 3,115.544 Din, na ekstrakte brez alkohola 11.892 Din, na liker in konjak 479.031 Din, na sveče 79.268 Din, na električne žarnice 902.190 Din, na svetilni plin 90.500 Din, na karbid 282.139 Din, na kresila 74.682 Din, na alkohol 10,948.732 dinarjev, na žganje 1,423.027 Din, na kisovo kislino 284.907 Din, na bencin 2,641.654 Din, na denaturiran špirit (kontrolne pristojbine) 214.194 Din. — Od celotne vsote se je pobralo 8,036.822 Din na carinafnicah, in sicer po večini na kavo (4,222.169 D), na bencin (2,179.894 Din) in na električne žarnice (843.463 Din), sladkor (328.316 Din) in riž (300.759 Din). — Dnos trošarine v istem mesecu l. 1923 61,404.227 Din.

Plačevanje davka na poslovni promet od prometa, ki se napravi v podružnicah. — Da bodo davčna oblastva pri določitvi kraja, v katerem se pobira prometni davek od prometa podružnic, enakomerno postopala, je generalna direkcija neposrednih davkov z razpisom z dne 24. novembra 1924 št. 31.809 odredila nastopno: I. Delniške družbe in druga podjetja, ki javno polagajo račune, v kolikor opravljajo promet premetnih stvari in stvaritev, ki je zavezan prometnemu davku, ako imajo poleg centrale tudi podružnice na področju drugega davčnega oblastva, plačajo prometni davek tako za promet centrale, kakor za promet podružnic pri davčnem oblastvu, v čigar področju se nahaja centrala. — II. Industrijska podjetja plačajo davek za opravljeni promet v kraju, v katerem se podjetje nahaja, brez ozira na kraj, kjer se nahaja direkcija podjetja. — III. Vsi ostali davkoplačevalci (fizične osebe), ako plačujejo prometni davek po knjigi opravljenega prometa ali pavšalno po prijavi in imajo poleg glavnega obratovališča tudi podružnice na področju drugega davčnega oblastva, plačujejo davek na poslovni promet posebej za vsako obratovališče

(kraj); od prometa v centrali na kraju centrale, od prometa v podružnici pa pri davčnem oblastvu, na čigar področju se podružnica nahaja. — Prijavljanje opravljenega prometa, ugotavljanje višine tega prometa od strani davčnega odbora, predpisovanje davka po višini ugotovljenega prometa in plačevanje davka samega se mora vršiti po odredbah zakona o davku na poslovni promet. — Za izvršitev te odredbe bodo bodo davčna oblastva pozvala vse davkoplačevalce, ki imajo poleg glavnega obratovališča tudi podružnice, da prijavi podružnice pristojnemu davčnemu oblastvu. Davčno oblastvo jim bo na podlagi te prijave po spredaj označenih načelih določilo kraj plačevanja prometnega davka. — Davčna oblastva so dolžne o sklepih izdanih na podlagi teh prijav, obvestiti vsa druga zainteresovana davčna oblastva. — Ta odredba se uveljavi izda dne 1. januarja 1925.

Nazadovanje državne trošarine na žganje. — Z novelo k zakonu o državni

trošarini, ki je stopila v veljavo v mesecu novembru 1923, se je oprostila pod gotovimi pogoji plačevanja trošarine žganjekuha iz lastnih in deloma tudi kupljenih snovi. Posledica te oprostitve, ki prihaja v prid skoro edino agrarcem, se kaže v tem, da se je v mesecu oktobru 1924 pobralo samo 1,423.027 Din trošarine, dočim se jo je pobralo v istem mesecu leta 1923 4,437.342 Din, v času od 1. aprila do 31. oktobra leta 1923 12,503.338 Din, leta 1924 pa samo Din 7,125.269.

Trgovski register.

Vpisale so se nastopne firme: Josip Ivančič, trgovina s suknom, Ljubljana, in Anton Fras, manufakturna trgovina in krojaški atelje, Selnica ob Dravi.

Iz naših organizacij.

Najlepša predpustna prireditve je bil v Ljubljani vedno »Trgovski ples«, ki se vrši zopet v soboto 24. januarja 1925 v veliki dvorani hotela Union.

Zlatorog terpentinovo milo,

najnovejši izdelek Tvornic Zlatorog, si je v kratkem času, odkar je bilo vpeljavano, pridobilo splošno priljubljenost, zato ne sme manjkati v nobeni trgovini!

Razno.

Listnica uredništva. Četrtna številka radi praznika odpade in izide prihodnja številka v soboto.

Denarna pisma v inozemstvo. — Ministrstvo pošte in telegrafa v Beogradu je z odlokom št. 78.485 od 10. decembra t. l. odredilo, da se smejo od 1. januarja 1925 v pismih z označeno vrednostjo v inozemstvo pošiljati dinarske novčance ali pa novčance tujih držav v skupni vrednosti do največ 1000 (tisoč) dinarjev. Zavarovalnina ostane ista kot doslej. Torej je treba za vsako vrednostno pismo za inozemstvo plačati a) pristojbino za priporočeno pismo iste teže in b) zavarovalnino v znesku 5 (pet) dinarjev, ne glede na vrednost pisma in ne glede na to, v katero državo je pismo namenjeno.

Vpliv ugodne sladkorne kampanje na donos državne trošarine v mesecu oktobru t. l. V mesecu oktobru t. l. se je pobralo v naši državi na sladkor 37,410.310 dinarjev, od tega 37,081.994 Din v tuzemstvu in 328.316 Din pri carinarnicah, v istem mesecu l. 1923 pa 29,012.561 Din v tuzemstvu in 4,646.790 Din pri carinarnicah. V sled ugodne sladkorne kampanje smo letos torej uvozili komaj eno štirinajstino v mesecu oktobru l. 1923 uvožene množine sladkorja.

Izpremema glede brzojavnih in telefonskih jamčevin. Ministrstvo je izdalo z odlokom št. 72.485 z dne 2. decembra 1924 naredbo, s katero se bistveno izpreminja poslovanje s telefonskimi depoziti (dosedanjimi jamčevinami), ki velja obenem tudi za poslovanje z brzojavnimi depoziti, to je depozite za oddajo brzojav na mesečni kredit. Ta naredba, ki stopi v veljavo dne 1. januarja 1925, se glasi v celoti tako-le: Na osnovi pravilnika o denarnem poslovanju pri pošlah, telegrafih in telefonih in v sporazumu s strokovnim svetom se odreja, da morajo vsi telefonski naročniki, ki imajo pogovore s svojih naročniških telefonov, poprej plačati v telefonsko blagajno jamčevino (depozit) v znesku, ki mora zadostovati za pogovore enega meseca. To velja od 1. januarja 1925 tudi za vse državne oblasti. Ako bi državne oblasti ne hotele ali ne mogle plačati potrebne zneska za telefonske pogovore na kredit, bodo morale vsak prijavljeni medkrajni telefonski pogovor plačati ondotni pošti, telegrafu in telefonu naprej, ker bi se jim sicer brez naprej plačane predpisane pristojbine ne dala telefonska zveza.

Nova določila glede italijanskih vizumov. Italijansko poslaništvo v Beogradu je z noto, z dne 21. decembra 1924 obvestilo naše ministrstvo notranjih del, da je italijanska vlada pristala na re-

dukcijo taks za viza in to: 1. Da se za permanentni vizum za rok 6 mesecev plača 10 lir v zlatu; 2. za vizum za enkratno potovanje (odhod in prihod) do 6 mesecev 5 zlatih lir; 3. da se za tranzitni vizum za čas treh mesecev plača 1 zlata lira. Te spremembe imajo po vzajemnem sporazumu veljati izza 1. januarja 1925. Da se ne bi ta določila napakno tolmačila, je izdalo odeljenje za državno zaščito pristojnim oblastim sledeče inštrukcije: Ad 1. Permanentni vizum za 6 mesecev pooblašča lastnika tega vizuma, da sme v tem času pasirati mejo kolikorkrat hoče, in to brez posebnih vizumov; ad 2. vizum za enkratno potovanje za čas 6 mesecev daje pravico, da lastnik vizum izkoristi, a da ima istotako pravico, da ostane v kraljevini toliko časa kolikor časa velja vizum; ad 3. tranzitni vizum na tri mesece pomeni, da ima lastnik pravico, da v roku treh mesecev izkoristi ta vizum. Obenem se je naročilo oblastim, da se pri plačilu taks s strani podanikov kraljevine Italije postopa po gornjih predpisih recipročno.

Inozemski dolgovi Jugoslavije. — Po najnovejših poročilih dolguje Jugoslavija: Franciji okoli 2 milijardi, Angliji nad 30 milijonov funtov, Ameriki 60 milijonov dolarjev ter Italiji 17 milijonov lir. Celokupni dolg znaša po današnjem tečaju dinarja 20 milijard dinarjev poleg obresti, ki znašajo letno okoli 1 milijarde dinarjev.

Proračun osrednjega urada za zavarovanje delavcev za prihodnje leto znaša 6,996.385 Din. Z delom za novo poslopje v Mihanovičevi v Zagrebu se prične prihodnjo spomlad. Kupljeni dvorec »Klenovik« se preuredi v sanatorij za bolne na prsih. Poveča se zdravilišče »Brestovac«, preskrbi se sanatorij na morju, ali kraj še ni določen. Vse to je bilo sklenjeno v zadnji ravnateljski seji v Zagrebu.

Španski konzulat v Zagrebu. — Predsednik Trgovske in obrtniške zbornice v Zagrebu g. Vladimir Arko je prevzel kot časni konzul posle španskega konzulata v Zagrebu. Opravlja vse posle, ki spadajo po predpisih v delokrog konzulatov in izdaje tudi viza za potne liste. Urad se nahaja v Vlaški ulici št. 116. Uradne ure so razen nedelj in praznikov vsak dan od 2. do 4. ure popoldne.

Izseljevanje iz naše države. — Od 1. januarja do 31. oktobra t. l. se je izselilo iz naše države 14.391 oseb, od teh 9485 moških in 4906 ženk. Po poklicu jih je bilo: 541 kvalificiranih delavcev, 1853 nekvalificiranih delavcev, 7786 poljedelcev, 233 prostih poklicev in 3978 družinskih članov. Stari so bili: 7527 pod 18 let, 4908 od 18 do 30 let, 4440 od 31 do 50 let in 516 preko 50 let. Po narodnosti je bilo

6651 Srbov, Hrvatov in Slovencev, 8 ostalih Slovanov, 3810 Nemcev, 3756 Ogrov, 95 Rumunov in 71 raznih narodnosti. Izselilo se jih je 1785 v Zjed. države, 1889 v Kanado, 6270 v Brazilijo, 2984 v Argentinijsko, 150 Chile, 256 v ostale države Ameriške, 1 v Južno Afriko, 964 v Avstralijo, 83 v Novo Zelandijo in 9 v druge kraje. Ukrcalo se jih je največ v Cherbourg (4192), Genovi (1180), Hamburgu (3272) in Amsterdamu (2588). Istočasno se je izselilo iz naše države 216 tujih podanikov, med njimi 192 Amerikancev.

Kako je vlada uredila stanovanjski provizorij do 1. maja 1925. — »Službene Novine« objavljajo sklep ministrskega sveta o provizorični ureditvi stanovanjskega vprašanja za dobo od 1. januarja do 1. maja 1925. Iz uradne objave je razvidno, da je sklep ministrskega sveta storjen na podlagi predloga ministra za socialno politiko, ki se glasi: Ministrski svet! Zakon o stanovanjih z dne 30. decembra 1921 je uredil odnose med najemniki in najemodajalci tako, da je z njegovim členom 3. zajamčena neodpovednost in način, kako se odreja višina najemnine; z ostalimi členi pa se ureja dodeljevanje in odpoved stanovanj, nadalje pristojnost stanovanjskih oblastev. Predpisi omenjenega zakona so se uporabljali enotno na vsem ozemlju kraljevine. Ker bi z dnem 1. januarja 1925 prestale veljati tudi najvažnejše odredbe zakona o stanovanjih, ko stopijo po členu 1. tega zakona v veljavo obči predpisi državlanskega zakonika in civilnosodnega postopanja, ki so veljali še pred letom 1914 na ozemlju poedinih pokrajin naše države, bi prišli najemniki v jako težek položaj, zakaj izgubili bi neodpovednost, glede višine najemnin pa bi bili primorani plačevati najemnino, ki ne bi bila v nobenem razmerju z njih dohodki. To bi utegnilo povzročiti velike družabne potrebe, ki se morajo preprečiti za vsako ceno, da se ne bi motil red in mir v državi. Glede najemninjskih odnošajev je treba obradati današnje pravno stanje, ki je bilo doslej urejeno z enim zakonom enako za vse pokrajine v državi. Ker sedaj ni mogoče rešiti tega važnega življenjskega vprašanja po redni zakonodajni poti, ni drugega izhoda, nego da uredi kraljevska vlada to vprašanje z odločbo, ki naj bi veljala do dne 1. maja 1925, a do tega časa da se sklene definitiven zakon o stanovanjih. Potreba za rešitev tega vprašanja na zgoraj navedeni način se opira tudi na mnenja, ki sem jih prejel od velikih županov in od zbornih sodišč kakor tudi na mnenje odrejenega posvetovalnega odbora, ustanovljenega pri meni podrejenem ministrstvu, ki se prilaga z definitivnim referatom odbora in z referati iz poedinih pokrajin države. Oprt tudi na člen 3. uzakonjene uredbe o ustroju ministrstva za socialno politiko, s katerim je naloženo ministrstvu poleg ostalega še to, da skrbi za zaščito socialno in ekonomski slabotnejših državljanov, kamor spada v prvi vrsti tudi skrb za stanovanja, se usojam predlagati: Ministrski svet izvoli odločiti, da naj uporabljajo do dne 1. maja 1925 pristojni ministri vse odredbe iz zakona o stanovanjih z dne 30. decembra 1921. V Beogradu, dne 14. decembra 1924. Minister za socialno politiko M. S. Gjurič s. r. — Sklep ministrskega sveta. Ministrski svet je sklenil v seji z dne 16. decembra 1924 osvojiti ta predlogi ministra za socialno politiko. V smislu te odločbe se morajo izdati tudi potrebne naredbe. Ta odločba se predloži Narodni skupščini v odobritev. Predsednik min. sveta: N. P. Pašić s. r.

Brezposelnost v Avstriji. Število brezposelnih se je tekom meseca novembra zvišalo v Avstriji za 27.704 osebe in doseglo s tem število 115.684 oseb. Od brezposelnih odpade na Dunaj 52.689 oseb, to je skoraj polovica. Od 15. decembra t. l. prejema v Avstriji vsaka brezposelna oseba v prvem plačilnem razredu 112.000 do 147.000 aK tedenske podpore, v devetem plačilnem razredu pa 126.000 do 161.000 aK.

Stroški za preživljanje. V Nemčiji so znašali dne 10. t. m. stroški za preživljanje 122kratno predvojno ceno v državnih markah. Indeksna številka za prodajo na drobno na Čehoslovaškem je znašala sredi novembra t. l. 922 za živila in 1073 za industrijske izdelke. Na Ogrskem je draginska številka dosegla dne 12. decembra t. l. 20.846 enot.

Češkoslovaške indekse številke. — Indeksna številka za veletrgovino je znašala dne 1. avgusta 1917, dne 1. oktobra 1908 in dne 1. novembra 1924: 1020 točk. Povprečno se je dvigala cena od meseca do meseca za 1.5%. Uvoženo blago se je podražilo za 2.3%, domače blago pa za 1.4%. Na dolarski kurz preračunjeni zlati indeksi se je dvignil od 145.9 na 147.6 točk. Indeksna številka za nadrobno prodajo se je od srede oktobra do srede novembra dvignila od 1064 na 1073 točk, to je za povprečno 0.7%.

Pragovi za ogrske državne železnice. Ogrske državne železnice bodo v letu 1925 potrebovale 1.7 milj. železniških pragov. Od teh jih bodo 550.000 nabavile ogrske lesne firme, ostanek se bode pa naročil pri inozemskih tvrdkah.

Italijanski agio za inozemske brzojavke. Italijansko prometno ministrstvo je objavilo, da ostane pristojbina, ki se izterjuje kot doklada za razliko v tečajih poleg običajne pristojbine za navadne in brezžične brzojavke, namenjene v inozemstvo, za mesec januar 1925 neizpremenjena. Potemtakem se bo zlata lira cenila po 4.70 lir v papirju.

Ljubljanska borza.

30. decembra 1924.

Blago: Remeljani, 30/60, 60/60, 35/70, 70/70, 40/80, fco Podbrdo den. 600, bl. 615; deske 20, 25, 30 mm, monte, fco meja den. 590, bl. 610; hrastovi frizi, 5, 6, 7, 8, 9, 1a, fco meja den. 1440; brusni les po uzancih Ljubljanske borze, fco nakladalna postaja, 2 vag., den. 220, bl. 225, zaklj. 220; oglje, 1a, vilano, fco Podbrdo den. 121, bl. 123. Pšenica domača, fco Ljubljana den. 445; pšenica bačka, par. Ljubljana bl. 495; koroza, nova, umetno sušena, def., fco dom Ljubljana bl. 225; koroza nova, fco bačka

postaja, gar. bl. 200; oves bački, fco Ljubljana bl. 365; laneno seme, fco Ljubljana den. 700; otrobi pšenični, srednje debeli, fco gor. postaja bl. 225; krompir, roza in beli, fco nakladalna postaja den. 135. Fižol ribničan, očiščen, b/n, fco Postojna trans. bl. 485; prepelčar, očiščen, b/n, fco Postojna trans. bl. 565; mandolon, očiščen, b/n, fco Postojna trans. den. 450, bl. 480.

Vrednote: 7% invest. pos. iz 1. 1921 den. 65; Celjska pos. den. 210, bl. 218; Ljublj. kr. banka den. 224; Merkantilna banka den. 124, bl. 130; Str. tov. in liv. den. 130, bl. 138; Trb. prem. dr. bl. 425; Zdr. pap. Vevče den. 120; »Split«, an. dr. za cement den. 1390, bl. 1410; 4% kom. zad. Kranj. dež. banke bl. 90.

TRBOVELJSKI PREMOG, DRVA, KOKS
ANGLEŠKI PREMOG, ŠLEZIJSKE
BRIKETE dobavlja

„ILIRIJA“, Ljubljana
KRALJA PETRA TRG 8. Telef. 220.

Plaćilo tudi na obroke!

Tžna poročila.

Cene v Avstriji. — Vzlic stabilnosti valute se cene v Avstriji izredno dvigajo. Po uradnih podatkih se je indeksna številka za preživljanje zvišala od meseca januarja 1923 do meseca decembra 1924 od 9454 na 13.650 točk, indeksna številka za veletrgovino z živili od 15.004 na 20.106 točk, indeksna številka za detajlno trgovino pa 16.155 na 24.006 točk. Cene so se torej tekom dveh let povišale za 40 do 50%.

Zadnji tržni dan v starem letu. Velika razlika je bila med tem in med božičnim tržnim dnem v Mariboru. Na onem je prišlo 70, na ta pa 32 slaninarjev; na oni 7 s krompirjem in zelenjavo naloženih vozov, na ta pa samo 1 voz na trg. To pot so slaninarji prodajali malo ceneje in sicer so bile cene svinjskemu mesu 20 do 35, slanini 30 do 35 in drobru 15 do 20; pri domačih mesarjih pa so bile cene govedini 21.50 do 25, teletini 24 do 30 in svinjini 30; klobasam 28 do 60, drobru 8 do 20 Din za kg. Perutnine je bilo to pot tudi komaj 100 komadov.

Cene so bile kokošem in piščancem 20 do 50, racam in gosem 60 do 100, puranom 100 do 125 Din za komad. — **Krompir, zelenjava, sadje in druga živila.** Cene so bile krompirju 11 Din mernik (7 1/2 kg), čebuli 3 do 6 Din venec, zeljnatim glavam 2 do 5 Din komad, kislemu zelju 4, kisli repi 2 Din kg; jabolkom 3 do 6, hruškam 6 do 14, suhim slivam 12 do 14 Din kg, bučnemu olju 30 do 33 Din liter, surovemu maslu 48, kuhanemu 54 Din kg, jajcam 2.50 do 3, limonam 1.50 do 2 Din komad. — **Lončena roba,** katere je bilo tudi malo, se je prodajala po 0.50 do 20 Din komad. — **Lesene robe** ni bilo na trgu. Obisk tega tržnega dne je bil neznaten.

Mariborsko sejmsko poročilo (dne 23. decembra 1924). Prignalo se je: 5 konjev, 3 bike, 78 volov, 287 krav in 6 telet. Skupaj 379 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 23. decembra 1924 so bile sledeče: Debeli voli 1 kg žive teže od 11.50 do 12.50 Din, poldebeli voli 11 do 11.50, plemenski voli 10 do 11, biki za klanje 10; klavne krave debele 10 do 11.50, plemenske krave 7.50 do 10, krave za klobasarje 5 do 7.25, molzne krave 9.50 do 10, breje krave 9.50 do 10, mlada živina 8 do 13.50, teleta 15 Din. — **Mesne cene:** cene: Volovsko meso I. vrste 1 kg 25 do 27.50 Din, II. 22 do 24; meso od bikov krav telic 20 do 21.50; telečje I. 27 do 30, telečje II. 21 do 25; svinjsko meso sveže 1 kg 18.75 do 35 Din. Prodalo se je 102 komada.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo 23. t. m. sta pripeljala dva kmeta samo dva voza sena in sta ga prodala, ker sta denar potrebovala po 70 Din 100 kg; v soboto 27. t. m. pa so pripeljali en voz sena in 3 voze slame. Cena je bila senu 87.50, slami pa 70 Din za 100 kg.

Tržne cene v Milanu. — Dne 15. decembra 1924 je bila v Milanu cena za vole 6.50, 5.60 in 4.40 lir; za krave 5.90, 4.70, 3.40 lir; za mlado živino 9.70, 9.10 in 8.40 lir za kg žive vage. Prešiči so se prodajali po 9.20 lir za kg žive vage ali po 10.55 lir kg zaklane teže. Pšenična moka stala od 235 do 240 lir (00), odnosno 220 do 225 lir (0); fižol se je pro-

dajal po 200 do 220 lir (beli), po 190 do 220 lir (pisani) in po 160 do 180 lir (mešani). Drva iz mehkega lesa so se prodajala po 190 do 200 lir tona, iz trdega lesa pa 195 do 205 lir.

Dobava, prodaja.

Dobave. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: dne 15. januarja 1925 pri intendanturi Vrbaske divizijske oblasti v Banjaluki glede dobave 80.800 kg koroze; dne 19. januarja 1925 pri ravnatelstvu državnih železnic v Ljubljani glede dobave raznih drog iz medi; pri ravnatelstvu državnih železnic v Zagrebu glede dobave jeklene pločevine. — Dne 20. januarja 1925 pri ravnatelstvu državnih železnic v Ljubljani glede dobave 600 ton premoga; pri ravnatelstvu državnih železnic v Zagrebu glede dobave bakrene pločevine in glede dobave raznih žarnic. Direkcija državnega rudnika v Ljubljani sprejema do 10. januarja 1925 ponudbe glede dobave 30 m³ jelovih ali smrekovih desk, glede dobave 10.000 kg železa v palicah, glede dobave 1000 kg vijakov za spojnice ter glede dobave 2000 kg železne pločevine. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 12. januarja 1925 pri ravnatelstvu državnih železnic v Subotici glede dobave senčnikov, cilindrov itd. za petrolejske svetilke. — Dne 15. januarja 1925 pri ravnatelstvu državnih železnic v Subotici glede dobave hrastovih desk, železnih vijakov in žeblov. — Dne 16. januarja 1925 pri ravnatelstvu državnih železnic v Sarajevu glede dobave vagonskih delov iz kovanega železa; pri ravnatelstvu državnih železnic v Subotici glede dobave jerimenov. — Dne 17. januarja 1925 pri ravnatelstvu državnih železnic v Ljubljani glede dobave odlitkov iz sive litine; — pri ravnatelstvu državnih železnic v Zagrebu glede dobave raznega usnja in usnjenega materiala; pri ravnatelstvu državnih železnic v Sarajevu glede dobave raznega materiala za barvanje. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Prometni zavod za premog d.d. v Ljubljani

prodaja

PREMOG

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo, kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

Inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in briquete.

Naslov:

Prometni zavod za premog d.d. v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 15, II. nadstr.

MERAKL

barve, mastila, lake, klej, emajl,
klt in zajamčeno čisti firnež
najboljše vrste nudi

MEDIĆ - ZANKL DRUŽBA
KOM. ZAV.

Ljubljana
centrala

Maribor
podružnica

Novi Sad
skladišče

Tvornice: Ljubljana - Medvode

Veletrgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani
priporoča

**špecerijsko
blago**

raznovidno žganje
moko in
deželne pridelke
raznovidno

rudninsko vodo

Lastna pražarna za
kavo in mlin za di-
šave z električnim
obratom.

CENIKI NA RAZPOLAGO!

Gradbeno podjetje

Ing. Dukić in drug

= Ljubljana =

Bohoričeva ulica 24

Edini tili pisalni stroj z neomejeno trpežnostjo

L. C. SMITH & BROS, MOD. 8

brez najmanjšega ropota, ker so vsi tečaji na krogličnih ležajih.

Zastopstvo:

Ludovik Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ul. 6./I.

Oglasi v „Trgovskem“ listu imajo najboljši uspeh!

Prva žebliarska in železookrtna zadruga v Kropi in Kamni gorici

Pisma: Žebliarska zadruga, Kropa (Slovenija).

Brzojavke: Zadruga Kropa.

Telefon interurban: Podnari 2.

Žebli za normalne in ozkoirne
železnice
Žebli za ladje, črni ali pocinkani
Žebli za zgradbe, les itd.
Žebli za čevlje
Spojke za odre in prage

Spojke za ladje in splave
Železne brane
Zobje za brane
Ključke za podobe, zid, cevi,
žlebove itd.
Vijaki z malicami

Podložne pločice
Malice
Zakovice za tenderje, kolle,
mostove, sode, pločevino,
kolesa itd.
Vijačni čepi — Verige

Vsi v našo stroko spadajoči železni izdelki po vzorcih in risbah najceneje.
Ilustrovani ceniki na razpolago.

Srečno in veselo novo leto

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem tovarna

Dolničar & Rihter

tovarna voščenih izdelkov in pralnega praška
znamke „Zora“ v Ljubljani, Zvonarska ulica.

**SREČNO IN VESELO
NOVO LETO 1925**

ZELI VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM

domača tvrdka

FRANC BAR, pisalni stroji,

LJUBLJANA,

Cankarjevo nabrežje št. 5.

Telefon 407.

Srečno in veselo Novo leto 1925

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

veletrgovina z železnino

Stanko Florjančič

Ljubljana, Sv. Petra cesta 35.

A. SENČAR, veletrgovec s specerijskim blagom in dežel-
nimi pridelki ter eksport jajc v Ptuj, uljudno javlja, da se
glasi tvrdka sedaj po vstopu njegovega sina Milko Senčarja:

A. Senčar in sin

Zahvaljujoč se svojim cenj. odjemalcem za dosedaj
izkazano zaupanje, prosiva, da se isto ohrani tudi novi tvrdki.

Želeč vsim svojim trg. prijateljem in cenj. odjemalcem
SREČNO IN VESELO NOVO LETO, beleživa

z odličnim spoštovanjem

A. SENČAR IN SIN.

LJUBLJANA

SIMON GREGORČIČEVA ULICA 13

Telefon štev. 552

se priporoča

za naročila vseh v njeno stroko
spadajočih del.

Lasna knjigovoznica.

Izvršitev točna in solidna!

„MERAKL“

vošči vsem svojim cenj. odjemalcem

veselo in srečno NOVO LETO

Medic - Zankl

tovarna olja, lakov in barv družba z o. z.

J. Wanek,

Ljubljana, Sv. Petra c. 19.

Srečno in veselo

novo leto 1925

SREČNO NOVO LETO 1925

želi

ALOJZ FUCHS

juvelir, Ljubljana

Šelenburgova ul. 6.

SREČNO NOVO LETO 1925

vsem svojim cenj. odjemalcem

želi

F. K. KAISER

puškar v Ljubljani.

Srečno in veselo novo leto 1925

C. J. HAMANN, Ljubljana,

ustanovljeno 1866. Perje in puh.

**SREČNO IN VESELO
NOVO LETO 1925**

ZELI VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM

Kr. Dvorni dobavitelj
ANTON VERBIČ

Delikatese — Specerija.

JOSIP PETELINC

Ljubljana

ob vodi, blizu Prešernovega
spomenika.

ZELI VSEM CENJ.
ODJEMALCEM IN ZNANCEM

**SREČNO IN VESELO
NOVO LETO 1925**

Srečno in veselo novo leto 1925

žele svojim cenj. odjemalcem

OSVALD DOBEIC,

veletrgovina galanterije in ple-
tenin,

Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 9.

ZALTA & ŽILIC,

trgovina z železnino,

LJUBLJANA.

FRAN PIŠKUR,

specerijska in delikatesna trgo-
vina,

LJUBLJANA, Stari trg št. 6.

Zavod za tehnične in elektro-
tehnične naprave

VOJNOVIČ & CIE,

Ljubljana, Wilsonova cesta št. 22.

**ALEKSANDER OBLAT
LJUBLJANA.**

»ADRIJA«,

drogerija, fotomanufaktura

B. Cvančara,

LJUBLJANA, Šelenburgova 5.

TISKARNA „MERKUR“, trg.-ind. d. d.
v Ljubljani, Simon Gregorčičeva ulica štev. 13.

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1925

in se priporoča za obilna naročila.

**SREČNO IN VESELO
NOVO LETO 1925**

ZELI VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM

K. JURMAN

kr. dyorni optik
Ljubljana.

**SREČNO IN VESELO
NOVO LETO 1925**

ZELI VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM

ANTON KANC SINOVA

drogerija, fotomanufaktura,
parfumerija

Ljubljana

Židovska ul. 1.

Srečno in veselo novo leto 1925

Ant. Krisper,
galanterija

Ljubljana, Mestni trg 26.

**SREČNO IN VESELO
NOVO LETO 1925**

ZELI VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM

IVAN BOGATAJ

koncec. električno podjetje
Ljubljana

Kongresni trg 19,

poleg Nunske cekve.

Srečno in veselo novo leto 1925

Manufaktura na debelo

M. AMBROŽIČ, in drug, Ljubljana

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

Dunajska c. 4 (v lastni stavbi)

KAPITAL in REZERVE Din 19.000.000.—.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavlj: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 453

Podružnice:

Maribor, Kamnik, Konjice,
Novo mesto, Ptuj, Rakek,
Slovenjgradec,
Sovenska Bistrica

Ekspoziture:

Logatec,
Prevalje

„SLADKOR“

družba z o. z.

Ljubljana, Dunajska cesta 1
(palača Ljubljanske kreditne banke)

želi vsem svojim p. n. odjemalcem

srečno in veselo Novo leto 1925**SREČNO IN VESELO**
NOVO LETO 1925ZELI VSEM SVOJIM
CENJ. PRIJATELJEM

trdka

I. KOSTEVC
LJUBLJANA

Sv. Petra cesta šte. 4.

„VINOCET“tovarna vinskega kisa, d. z o. z.
Ljubljanaželi vsem svojim cenjenim odjemalcem
veselo in srečno novo leto 1925**SREČNO IN VESELO**
NOVO LETO 1925ZELI VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM**DRAGO SCHWAB,**
LJUBLJANA.**SREČNO IN VESELO**
NOVO LETO 1925ZELI VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM
trgovina z urami, zlatino in
srebrnino**IVAN PAKIŽ,**
Ljubljana, Stari trg št. 20.**SREČNO IN VESELO**
NOVO LETO 1925

želi

IVAN GAJSEK
trgovina s papirjem in založ-
ništvo Jugoslov. poslovnega
koledarja**LJUBLJANA,**
Sv. Petra cesta št. 2.**SREČNO IN VESELO**
NOVO LETO 1925ZELI VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM**L. MIKUŠ,**
LJUBLJANA.**SREČNO IN VESELO**
NOVO LETO 1925ZELI VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM**JANKO BALOH,**
LJUBLJANA.**SREČNO IN VESELO**
NOVO LETO 1925ZELI VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM**MATIJA TREBAR,**
trgovina s čevlji in čevljarskih
potrebščin
LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta št. 6.**SREČNO IN VESELO**
NOVO LETO 1925ZELI VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM**J. KORENCAN,**
LJUBLJANA.*Srečno in veselo*
*Novo leto 1925*želi vsem svojim p. n.
odjemalcem

trdka

The Rex Co.,
*Ljubljana***SREČNO IN VESELO**
NOVO LETO 1925ZELI VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM**H. SUTTNER,**
LJUBLJANA.**SREČNO IN VESELO**
NOVO LETO 1925ZELI VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM**GRICAR & MEJAC,**
LJUBLJANA,
Šelenburgova ulica št. 3.**SREČNO IN VESELO**
NOVO LETO 1925ZELI VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM**GLOBOČNIK & DRUG,**
LJUBLJANA.**SREČNO IN VESELO**
NOVO LETO 1925ZELI VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM

modna trgovina

T. EGER,
LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta šte. 2.**SREČNO IN VESELO**
NOVO LETO 1925ZELI VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM**K. PEČENKO**
trgovina z usnjem,
LJUBLJANA,

Sv. Petra cesta št. 13.

SREČNO IN VESELO
NOVO LETO 1925ZELI VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM**IGN. ŽARGI,**
LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta šte. 3.**Srečno in veselo**
novo leto 1925**Demšar**
&
Osenar
Ljubljana,Kolodvorska ul. 35.
trgovina z galanterijskim in
drobnim blagom na debelo.**Srečne in veselo**
novo leto 1925**SREČNO IN VESELO**
NOVO LETO 1925ZELI VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM**J. C. KOTAR,**
drogerija, parfumerija,
fotomanufaktura,
Ljubljana, Wolfova ulica 3.**SREČNO IN VESELO**
NOVO LETO 1925ZELITA VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM
špecialna trgovina za mlin-
ske potrebščine**ČADEŽ & BRCAR**
LJUBLJANA

Kolodvorska ulica št. 35.

SREČNO IN VESELO
NOVO LETO 1925ZELI VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM**LOŽAR & BIZJAK,**
LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta št. 20.**Srečno in veselo**
Novo leto 1925želi svojim cenjenim
odjemalcem veletrgo-
vina**R. STERMECKI**
Celje,industrija perila —
industrija čevljev**SREČNO IN VESELO**
NOVO LETO 1925ZELI VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM

konfekcijska tovarna

FRANC DERENDA & CIE
družba z o. z.
LJUBLJANA.**SREČNO IN VESELO**
NOVO LETO 1925ZELI VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM

I. ljubljanska cvetličarna

VIKTOR BAJT,
Šelenburgova ulica št. 6.**SREČNO IN VESELO**
NOVO LETO 1925ZELITA VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM**FRKOVIČ I DRUG,**
podružnica, LJUBLJANA,
Kongresni trg št. 9.**SREČNO IN VESELO**
NOVO LETO 1925ZELI VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM**A. ŽIBERT,**
LJUBLJANA.**SREČNO IN VESELO**
NOVO LETO 1925ZELI VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM**ANTON STAKUL,**
LJUBLJANA.**SREČNO IN VESELO**
NOVO LETO 1925ZELIJO VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM**ŠOSTERIČ,**
PETAN & ERKAR
trgovina z železnino,
Ljubljana, Resljeva c. 20.**SREČNO IN VESELO**
NOVO LETO 1925ZELI VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM**M. TIČAR,**
LJUBLJANA.**SREČNO IN VESELO**
NOVO LETO 1925ZELI VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM**DRAGOTIN ROGLIČ,**
KARO-čevlji,
Maribor, Koroška cesta 19.**Srečno in veselo novo leto 1925**

Parna pekarna

Jean Schrey nasl. **Jakob Kavčič,**
Gradišče 5. Telefon št. 158.**SREČNO IN VESELO**
NOVO LETO 1925ZELI VSEM SVOJIM
CENJ. ODJEMALCEM**I. MARCHIOTTI**
LJUBLJANA.**Srečno in veselo novo leto 1925****„Jadran“**
izvozna in uvozna družba
z o. z., Ljubljana

Josip Petelinc, Ljubljana

Na veliko! (blizu Prešernovega spomenika) ob vodi Na malo!

Priporoča potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, modno blago, pletenine, žepne robce, ščetke, sukanec, toaletno blago. Telefon 915

Posluje po celi jugoslaviji

Ustanov. l. 1923. Delniska glavica znaša 3.000.000 Din v zlatu.

„JUGOSLAVIJA“

splošna zavarovalna družba.

Ravnateljstvo za Slovenijo v Ljubljani

sklepi: 1. požarna zavarovanja, 2. življenska zavarovanja, 3. neugodna in jamstvena zavarovanja, 4. zavarovanja proti škodam vsled tatninskega vloma, 5. transportna zavarovanja, 6. zavarovanja proti škodam vsled razbitja stekla. — Največji tu delujoči zavod. Družba je prevzela od „Oreške vzajemne zavarovalnice“ in od zavarovalnih družb „Fenika“ (požarni oddelak) in „Franko-Hongroise“ ves njihov kupčijski obstoj v naši državi. — Najnižje tarife. Takošnjo plačila škod. — Olosom naredbe ministrstva za vojno in mornarico nadomeščajo police splošne zavar. družbe „JUGOSLAVIJE“ ženski kavlje za čestitke.

Pisarna: Dunajska cesta 15.

Telefon 57.

Važno za trgovce!

Izšla je

Blasnikova**Velika Pratika**za navadno leto 1925,
ki ima 365 dni.

Velika Pratika je najstarejši slovenski kmetijski koledar, ki je še danes najbolj vpoštevani in zahtevan od vsake slovenske rodbine.

Stane v nadrobni prodaji
Din 5.—.

Trgovci dobe popust tako, da je čeden zaslužek zasiguran.

Naroči se pri:

J. Blasnika nasled.tiskarna in litografski umetniški zavod
v Ljubljani, Breg št. 12**Ivan Jax & sin, Ljubljana**
Gospodstva 2.Priporoča svojo bogato zalogo:
Pisarnih strojev „ADLER“ in „URANIA“.Sivalnih strojev
za rodbine in obrte.

Voznih koles:

Dürkopp, Styria, Orožno kolo (Waffenrad).
Ceniki zastoj in franko!**Tvornica „SVETLIN“**

priporoča svoje prvovrstne kemične izdelke, kakor

„SVETLIN“ la in „MARICA“ krema za čevlje

„SVETLIN“ vazelinska mast za usnje

„SVETLIN“ voščilo la, belo in rumeno

Pisarna in zaloga: LJUBLJANA, Vegova ulica št. 2

Galun

(kalijev) prvovrstna kvaliteta (kemično čist, popolnoma brez železa) v kristalih in moki izdeluje in prodaja po konkurenčni ceni

Kemična tovarna Moste pri Ljubljani.Zahtevajte oferte in vzorce. Dobavljamo promptno
Tel. 351. vsako količino. Tel. 351.**Priporoča se**

veletrgovina špecerijskega in kolonijalnega blaga, raznovrstnega žganja in spirita

Gregorc & Verlič

Ljubljana

Zahtevajte cenike!

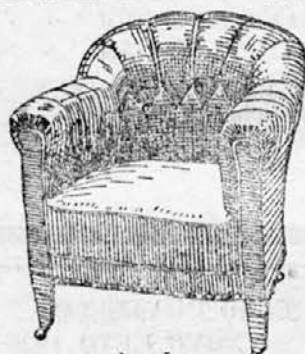
Brzjavke: Greljč.

Telefon šte. 246.

JUHAN

se dobi v vseh
špecerijskih
prodajalnah.Pisarna: Ljubljana,
Gradišče 13.**Tapetniške izdelke**

vseh vrst, izdelovljene in po naročilu, kakor tudi žimo in afrik na veliko in malo

priporoča
RUD. SEVER
špecialna zaloga tapetniških izdelkov
Ljubljana, Gospodstva c. 6**Veletrgovina**kolonijalne in
špecerijske robe**Ivan Jelačin**

Ljubljana

Zaloga

sveže pražene
kave, mletih dišav
in rudninske vodeTočna
in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!**Veležganjarna M. ROSNER & Co. nasl.
VIKTOR MEDEN**

v Ljubljani

izdeluje najboljše

likerje,

rum,

konjak,

slivovko,

brinovec,

tropinovec.

Kupuje sadje za žganjekuho.

Telefon Interurban šte. 71.

Zaloga klavirjev

in pianinov najboljših tovarn Bösendorfer, Ehrbar, Czapska, Hözl, Schweighofer, Stingl i. t. d. — Tudi na obroke.

Jerica Hubad roj. Dolenc
LJUBLJANA, Hlšerjeva ulica šte. 5.**Tvrdba****IVAN PERDAN**

nasledniki

v Ljubljani.

Glavna zaloga Ciril
Metodovih vžigalic.

Veletrgovina špecerijskega in kolonijalnega blaga na debelo in na drobno po najnižjih dnevnih cenah.

Zahtevajte cenike!

VINOCET

tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi

**: najfinejši in najokusnejši :
namizni kis iz pristnega vina.**

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

Zahtevajte po vseh javnih lokalih „TRGOVSKI LIST“!**Kreditni zavod za trgovino in industrijo**

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 50 (v lastem poslopu)

Brzjavke: Kredit Ljubljana

Telefon šte. 40, 457, 548, 805, 806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-depositi itd. itd.